

Čet, 23-9-2021, 12:36:47

Komentirajte

Kolumne

Telefon

Radi dogovora o prilozima, Portal je moguće kontaktirati putem Davora Dijanovića, radnim danom od 17 do 19 sati na broj +385-95-909-7746.

-28%

-10%

-20%

Poveznice

Snalaženje

T. Šovagović: Tragom dr. Ivana Šretera (9)

Objavljeno: 15. rujna 2021.

Dodajte komentar

Gdje počivaju zemni ostatci dr. Ivana Šretera?

U deset nastavaka donosimo priloge o najviše pozicioniranom hrvatskom dužnosniku ubijenom u Domovinskom ratu, pakračkom liječniku dr. Ivanu Šreteru (1951. – 1991.), o tridesetog obljetnici njegove otmice na barikadi u Kukuljevcu (18. kolovoza 1991.) i ususret 70. obljetnici rođenja (22. prosinca 1951.). Njegovo tijelo još nije pronađeno.

San o majčinu mirnu snu

Kako, nakon svega napisanoga, doći do odgovora na jedino pitanje iz gornjega naslova? Kako bi se otkrili neposredni izvršitelji okrutnoga ubojstva dr. Šretera i njihovi nalogodavci, kao i mjesto gdje je zakopan (a ovo posljednje sve je što obitelj zahtijeva), potrebna je hrvatska politička volja i pritisak na Republiku Srbiju, uvjetovan članstvom u Europskoj uniji. Da, zvuči politički naivno, ali nema napretka dok se, uz kosti dr. Šretera, kao prvoga među jednakima, ne pronađu kosti stotinjak nestalih hrvatskih branitelja i civila s pakračkoga područja (jasno, kao i svih nestalih u RH), kosti koje ne prizivaju osvetu, nego vape mogućnost dostojanstvenoga pokopa i obiteljskoga pohoda posljednjemu počivalištu.

Kosti ne mogu kao političari svakodnevno iznositi svoje prevrtljiva stajališta, ali one, nažalost, bez tih istih političara ne mogu biti pronađene. I ako se nešto moglo čuti više puta hodajući tragom dr. Šretera, to je da on nikada ne bi dopustio da ijedna sudbina srpskoga agresora na području Pakraca i Lipika ostane nerazjašnjena. Dignuo bi na noge sve hrvatske institucije da svakoj majci, ocu i bližnjemu s druge strane otkrije konačnu istinu o njihovim najmilijima.

A hrvatske institucije za njega?

Ivan Šreter s majkom Danicom za obiteljskim stolom u Pakracu

„Volim te, mama“

Unatoč upitniku, nikako ne treba omalovažiti trud koji su vrijedni ljudi izvan politike poduzeli tijekom triju desetljeća glede razrješenja misterija nestanka i čuvanja uspomena. Još 1992. godine prikazana je na Hrvatskoj radioteleviziji emisija „Slučaj dr. Šretera“ u ciklusu „Sudbine“. Redatelju Miroslavu Mikuljanu svoja je bol, poslije ispisana i u knjizi „Dr. Ivan Šreter“, iznijela majka Danica Šreter.

Gomila proturječnih informacija narušila je ionako krhko staričino zdravlje, ali nikada nije prestala vjerovati kako jednom, negdje, dobro mora pobijediti zlo. Glasine o zločincima nisu, osim u slučaju Veljka Svakidana, dobile sudski epilog, iako se mnogo nagađalo i pisalo o imenima onih koji su najvjerojatnije oteli, mučili i likvidirali dr. Šretera. Od mnogih su informacija obitelj i prijatelji pošteđjeli majku Danicu, a s vremenom nije postala presudnom kaznena odgovornost koliko neusišana želja da pobunjeni Srbi p(ri)okažu mjesto na kojem je zakopan.

HR kalendar

- 23. rujna 1992. – ratna zbivanja
- 23. rujna 1991. – ratna zbivanja
- 23. rujna 1876. rođen Franjo Horvat Kiš
- 23. rujna 1669. utemeljeno sveučilište u Zagrebu
- 23. rujna 1526. Krsto Frankopan izabran za "regenta i protektora" Hrvatske
- 22. rujna 1993. – ratna zbivanja
- 22. rujna 1991. – ratna zbivanja
- 22. rujna 1913. rođen Božidar Kavran

Pretraži hkv.hr

Kontakti

KONTAKTI

Telefon Tajništva
+385 (0)91/728-7044

Elektronička pošta Tajništva
tajnistvo@hkv.hr

Elektronička pošta Uredništva
urednistvo@hkv.hr

smješteni ovisno o sadržaju po rubrikama. Njima se pristupa preko glavnoga izbornika na [vrhu stranice](#). Ako se članci ne mogu tako naći, i tekst i slike na Portalu mogu se pretraživati i preko [Googlea](#) uz upit (upit treba upisati bez navodnika): „traženi_pojam site:hkv.hr“.

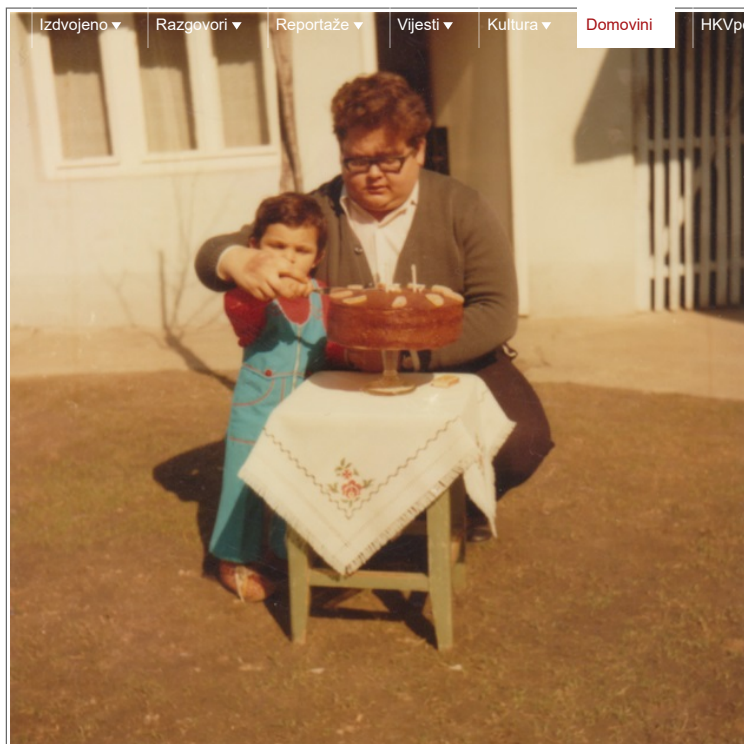
Administriranje

Korisničko ime

Lozinka

Zapamti me

- o Zaboravili ste korisničko ime?
- o Zaboravili ste lozinku?

Čokoladna torta mame Danice Šreter za posinka Vitu nad kojim bdije njegov Ivica

Datumom smrti dr. Šretera službeno je proglašena subota 2. siječnja 1993. godine. Nitko u tom trenutku vjerojatno nije primijetio, ali simbolično, i dan Ivanova rođenja 22. prosinca 1951. – bila je subota (podsjetnik, kao službeni datum rođenja Ivana Šretera u krsni je list upisan 2. siječnja 1952. godine). Zbog majčinih riječi „Ne mogu znati dok ne vidim njegove kosti, dok ga ne vidim živog ili mrtvog“, obveza je Republike Hrvatske istraživati svaki neriješeni slučaj.

Neka institucije, ako ne znaju kako drukčije raditi svoj posao, započnu od 1977. godine i trenutka kada Ivan ženi koja ga je rodila pjevajući „Volim te, mama“. Riječ je o prvom singlu pjevača Ive (Mrvelja) Fabijana (1950. – 2006.) koji je nakon tragičnoga završetka studentskoga subrata napisao pjesmu „Prijatelj moj“: „Bio si čovjek, Ivane, / Prijatelj koji se pamti, / Nad ovom zemljom ranjenom, / Još Tvoje srce plamti. / U studentskom domu na Lašćini / Skupa smo, Ivane, bili / I stoput budni do zore / Slobodnu Hrvatsku snili...!“

Dr. Šreter u dvorištu obiteljske kuće

Domovini

REPUBLIKA HRVATSKA

URED DRŽAVNE UPRAVE U
POŽEŠKO-SLAVONSKOJ ŽUPANIJI
MATIČNI URED PAKRAC

SMRTNI LIST

U maticu umrlih matičnog područja PAKRAC
za godinu 2002 pod rednim brojem 135 izvršen je dana 19. 08. 2002.
upis činjenice smrti: JMBG

02. (drugo) siječnja 1993. u : _____

Ime	<u>IVAN</u>		Spol	<u>muški</u>
Prezime	<u>Šreter</u>			
Dan, mjesec i godina rođenja	<u>02. siječnja 1952.</u>			
Mjesto rođenja	<u>Pakrac</u>			
Narodnost	-----			
Državljanstvo	<u>hrvatsko</u>			
Ime i prezime bračnog druga i njegovo prezime prije sklapanja braka	-----			
Ime i prezime oca	<u>Josip Šreter</u>			
Ime i prezime majke	<u>Danica Šreter</u>			

Primjetke i naknadni upisi:

Brojama oznaka:
KLASA: 223-04/04-03/1
URBROJ: 2177-03/2-10-04/2
Pakrac, 09. 01. 2004
(mjesto i datum)

Matičar
Srešić Marijo

Smrtni list dr. Ivana Šretera. Rođen je u subotu 22. prosinca 1951. Službeni datum rođenja mu je 2. siječnja 1952., a službeni datum smrti 2. siječnja 1993.

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO OBRANE
ZAGREB
UPRAVA ZA OBRANU POŽEGA
URED ZA OBRANU PAKRAC

Klasa: 117-05/03-01/1
Lišteg: 512MG-19001-03-51

Datum: 04. 09. 2003.

Na temelju članka 171. Zakona o općem upravnom postupku (Narodne novine, broj 53/91) i članka 5. stavak 2. točka 2. Pravilika o posebnom stažu ostvarenom u domovinskom ratu (Narodne novine, broj 114/93) izdaje se

POTVRDA

1. IVAN ŠRETER, Josip r. 02. 01. 1952.
(ime i prezime, ime oca - majke)

rođen-a u Pakracu, Pakrac, sudjelovao-la je u domovinskom ratu u razdoblju
(mjesto i općina rođenja)
od 18. 08. 1991. do 02. 01. 1993.

2. Razdoblje sudjelovanja u domovinskom ratu iz točke 1. ove potvrde računa se kao staž osiguranja u dvostrukom trajanju.

3. Potvrda se izdaje u svrhu uračunavanja sudjelovanja u domovinskom ratu u mirovinski staž, i u druge se svrhe ne može upotrijebiti.

OVLAŠTENA OSOBA
Košlav Šuperina

Popunjava Republički fond MIORH-a			
Šifra P. S.	Broj i datum zaprimanja potvrde	Prepis službenika	Mjesto pečata

Potvrda MORH-a kojom se dr. Šreteru priznaje status sudjelovanja u Domovinskom ratu od 18. kolovoza 1991. do 2. siječnja 1993. godine

Majčina bol i kršenje svih ljudskih prava

Nepojmljiva je bol majki poginulih hrvatskih branitelja i civila, ali što uopće pomisliti o tuzi majki koje nisu dočekale istinu o smrti svojih sinova – nositi nepodnošljiv teret neizvjesnosti, osjećaj nezamisliv ikomu tko ga nije proživio. Buditi se, ako se i spavalo, pa lijegati s iščekivanjem da će sljedeći dan donijeti tračak rasvjetljenja izvjesne sudbine – tako je do smrti trinaest godina, četiri mjeseca i dvadeset dana disala bez disanja Danica Šreter. Umrla je 7. siječnja 2005. u 73. godini, čekajući do posljednjega daha povratak svojega Ivica.

Ležala je na postelji, gotovo slijepa, osluškujući zvuk kojim se najdraži putnik nakon blagoga uspona s glavne ceste prema Aleji kestenova – sretno vraća kući. Tek se nakon gašenja automobilskih svjetala i motora moglo mirno spavati na kućnom broju sedamnaest. Barem majka. A sin je za pisaćim stolom pisao pjesme, slagao fotografije, smišljao scenarij i režiju amaterskih filmova; uz one svakodnevnne liječničke i političke obveze – živio je i svoje hobije.

(ne)poznate činjenice o odrastanju, mladosti, liječništvu, zagovaranju mira suživota u zapadnoj Slavoniji. Premalo se govori o čovjeku koji je zadužio Hrvatsku, a ona se nije dovoljno potrudila staviti točku na misterij njegova nestanka i kazneno goniti ostale odgovorne za ubojstvo iz nacionalne i vjerske mržnje. Od mladih je dana Ivan Šreter proglašavan nacionalistom i klerikalcem. Samo oni odrasli u komunizmu znali su kako je pomno promatran svaki privatni i profesionalni nastup. Uostalom, neka još jednom bude ponovljeno, zbog dviju riječi, „umirovljeni časnik“,

Ravnatelj je bio meta pobunjenih Srba

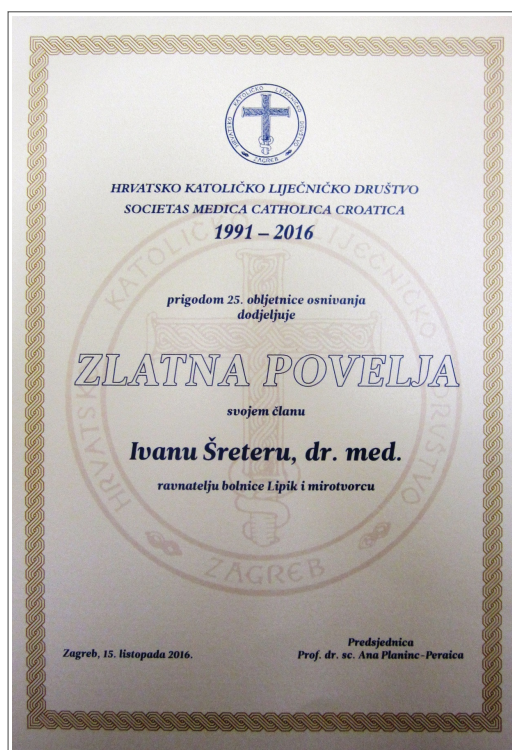
Bolnica Lipik bila je i ostala ishodište profesionalnoga djelovanja dr. Šretera. Tijekom dvanaest godina (1979. – 1991.) napredovao je od odjelnoga liječnika do šefa odjela i šefa zdravstvene djelatnosti. U međuvremenu je završio specijalizaciju iz fizikalne medicine i rehabilitacije, a pohađao je i poslijediplomski studij iz reumatologije. Radio je u konzilijarnoj službi u pakračkoj i novogradiškoj bolnici, u fizijatrijskoj ambulanti u Garešnici, neko vrijeme i u tadašnjoj Podravskoj Slatini. Predavao je i fizioterapiju u pakračkoj srednjoj školi. Svagdje je bio omiljeni liječnik. Za ravnatelja lipičke bolnice potvrđen je početkom lipnja 1991. i to od strane ministra zdravstva Andrije Hebranga, budući da to prethodno, nakon zatvaranja natječaja, nije učinila Skupština Općine Pakrac, sastavljena uglavnom od velikosrpskih „zavojevača“. Govorili su tada pojedini pobunjeni Srbi, naviknuti desetljećima na direktorska mjesta – pa ne će valjda anonimni liječnik biti ravnatelj bolnice.

Praćen je dr. Šreter i otprije od strane obavještajnih služba, trajno dobro informiranih o svakom njegovu koraku, što potvrđuje i dosje iz Policijske postaje Pakrac u kojem su na papiru bile zapisane sve dojave dežurnih doušnika tijekom komunističkih godina. Dobro se nasmijao kada je vidio da o njemu piše i ono što ni sam nije znao.

On je u svakom vidio prijatelja, a mnogi u njemu – cilj svojih nečasnih radnji. Zato i ona barikada, samo zbog njega, u Kukuruzcu 18. kolovoza 1991. godine, kada su ga oteli pripadnici tzv. dobrovoljačkoga voda iz susjednoga sela Dobrovca. Da, imaju svi otmičari imena i prezimena, ali nisu procesuirani. Nimalo slučajno, u zoru iza otmice dr. Šretera, 19. kolovoza 1991. u pet sati i pet minuta, započeo je artiljerijski napad na Pakrac. Pucalo se onih dana iz sve snage i po bolnici u Lipiku, još dok je njezin ravnatelj dr. Šreter bio zatočen sa svojim pakračkim kolegom dr. Solarom u kući u Branešćima. Od 12. listopada do 6. prosinca 1991. dio Lipika bio je pod kontrolom velikosrpskih snaga, ali je tada, na blagdan sv. Nikole, postao prvim oslobođenim gradom u okupiranom dijelu Hrvatske. Od 1994. bolnica je, okružena i dalje s tri strane od srpskih agresora UNPA zonom, dobila status „Specijalne bolnice za medicinsku rehabilitaciju“ pri Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo. U mimodopsko vrijeme, u znak sjećanja na ravnatelja ubijenoga u Domovinskom ratu, pokrenuti su 2011. i balneološki kongresi „Dr. Ivan Šreter“. Iako zaustavljeni zbog virusa korone u posljednje vrijeme, oni također odr(a)žavaju sjećanje kolega fizijataru i reumatologa. U spomen na dr. Šretera nazvan je 2019. njegovim imenom i park preko puta zagrebačkoga Kliničko-bolničkoga centra „Rebro“.

Predah dr. Šretera u lipičkoj bolnici gdje je napredovao od odjelnoga liječnika do ravnatelja

Zlatna povelja Hrvatskoga katoličkoga liječničkoga društva dr. Šreteru

Sjećanje traje usporedno s manipulacijama. Posljednjih godina svjedoci smo izokretanja prošlosti. Tako je i saborski zastupnik iz redova srpske nacionalne manjine Milorad Pupovac, u raspravi sa Stevom Culejom, izgovorio na spomen dr. Šretera: „To vam je brat. Njemu ste najbliži i po tome što govorite i kako govorite.“ Kako je u „Večernjem listu“ i napisao Zvonimir Despot 11. lipnja 2018. godine, bio je to dan kada je dr. Šreter drugi put ubijen, i to iz usta čovjeka koji je sudjelovao i u prvim pregovorima oko razmjene dr. Šretera i srpskih liječnika sa sisačkoga područja. Srpski su se liječnici sretno vratili kućama, sin Danice Šreter nije. Bezobrazna je Pupovčeva rečenica, jer je lako provjerljivo kako je govorio Ivan Šreter. Ako je itko pozivao na mir i nenasilje – bio je to Ivan Šreter, eno njegovih govora o braći Srbima na Youtubeu. A pregovarač-zastupnik Pupovac dobro zna zašto izgovori svaku riječ. I koliko je bolna za liječnikove bližnje.

Većina sugovornika u ovom serijalu na Portalu HKV-a potvrdila je – svoj bi martirij dr. Šreter ponovno istovjetno prošao, samo da se ostvari ideja o samostalnoj i suverenoj hrvatskoj državi. Makar se i desetljećima poslije u Hrvatskom saboru, manirov profesionalnih glumaca, bude lagalo o njemu. Lagalo i zaboravljalo, primjerice, na koncert mira i nade, neposredno nakon prvih ratnih zbivanja, drugoga dana ožujka 1991. godine. Održan je u organizaciji dr. Šretera u pakračkoj župnoj crkvi, uz sudjelovanje Zagrebačke filharmonije s dirigentom Ivanom Cerovcem. Sve izvođače iz dvaju autobusa, nesvjesne da je počeo Domovinski rat, dr. Šreter ugostio je u svojoj kući, a pravoslavne vjernike pozvao na istovjetnu glazbenu inicijativu. Potrebno je imati na umu da je Pakrac sjedište Eparhije pakračko-slavonske Srpske pravoslavne Crkve te da je velikosrpska propaganda i preko crkvenih predstavnika i saborne crkve Svete Trojice odigrala veliku ulogu u ratnom huškanju mjesnih Srba 1991. godine. Nije njima bilo do koncerta mira i nade, lakše je bilo i ostalo – lagati. I prisvajati tuđe.

Jedini cilj – pokopati dr. Šretera u roditeljskoj grobnici

Grobnica obitelji Šreter u Pakracu. Posljednja želja dr. Šretera, izrečena i dr. Solaru u zatočeništu u Branešcima, bila je da njegovo tijelo bude pokopano uz oca Josipa i majku Danicu

Tragom dr. Šretera bilo je nemoguće zaobići Pakrac 2021. godine, ranjenu sliku „maloga Vukovara“ koji nije posve obnovljen i 26 godina nakon oslobodilačke akcije „Bljesak“, a slijepo je crijevo zapadne Slavonije s rijetkim dugovozećim vlakovima do Banove Jaruge i nepostojećim autobusnim linijama za Zagreb. Kao da se zaboravlja žrtva pakračkoga i lipičkoga područja, ovekovječena i na televizijskim snimkama napada JNA i četnika na pitome gradiće. Vječna velikosrpska istina o bolnicama i crkvama kao „ustaškim gnezdimama“.

Nota bene, kada je 27. siječnja ove godine 71-godišnji Milorad Arsenić iz obnovljene kuće u Pakracu (gradu koji i s ulicom Jana Žižke (!) pripada RH umjesto nesuđenoj SAO Zapadnoj Slavoniji) bacio bombu i teško ranio tri djelatnika HEP-a – prestalo se detaljno izvještavati o nastavku slučaja čim se ustanovila srpska narodnost ljutitoga neplatije struje i pripadnost agresorskoj vojsci tijekom Domovinskoga rata. Slučajno? Da, za one koji rijetko čitaju. Nema nastavka u hrvatskim medijima u stranom vlasništvu.

Mimo bombaša iz pakračkoga sokaka i crne kronike, zapadna Slavonija, osobito onaj dio podalje od autoceste Zagreb – Lipovac, rijetko je prisutan u javnom diskursu. Ali vrijedi svakomu iskrenomu hrvatskomu domoljubi proći tim stazama, u spomen na dr. Šretera koji je ljubav prema Hrvatskoj platio mučeničkom smrću. Ostala je ona posljednja želja – da ga pokopaju u obiteljskoj grobnici uz oca Josipa (1919. – 1975.) i majku Danicu (1932. – 2005.). Nakon trideset godina, ususret 70. rođendanu dr. Ivana Šretera, ostaje nam kršćanska nada kako se i to jednom mora dogoditi. Za miran san obitelji na pakračkom groblju. I prestanak retoričkoga ubijanja životnoga djela Ivana Šretera, prema dnevnoj političkoj potrebi. Ispunjenjoj lažima i obećanjima.

(nastavlja se)

Tomislav Šovagović

Napomena: Fotografije obitelji Šreter ustupljene su isključivo za javnu uporabu na Portalu HKV-a

Članak je dio niza „Tragom dr. Ivana Šretera“, a objavljen je u sklopu projekta poticanja novinarske izvrsnosti u 2021. godini Agencije za elektroničke medije.

T. Šovagović: Tragom dr. Ivana Šretera (1)

T. Šovagović: Tragom dr. Ivana Šretera (2)

T. Šovagović: Tragom dr. Ivana Šretera (3)

T. Šovagović: Tragom dr. Ivana Šretera (4)

T. Šovagović: Tragom dr. Ivana Šretera (5)

T. Šovagović: Tragom dr. Ivana Šretera (6)

T. Šovagović: Tragom dr. Ivana Šretera (7)

T. Šovagović: Tragom dr. Ivana Šretera (8)

T. Šovagović: Tragom dr. Ivana Šretera (10) - svršetak

ALSO ON PORTAL HRVATSKOGA KULTURNOG VIJEĆA

V. Starešina: Hrvatsko političko sljepilo ...

2 days ago · 2 comments

Desant patrijarha Porfirija na Cetinje razobličio je u hrvatskoj političkoj ...

Istočnohrvatska jezična baština (4)

16 hours ago · 1 comment

Martin Jakšić hrvatski je publicist koji već godinama prikuplja hrvatsko jezično ...

Plenković: Hrvatska se brzo vratila na put ...

3 days ago · 10 comments

Predsjednik Vlade Andrej Plenković poručio je u ponedjeljak da se ...

J. Sal Usav

6 days

Samozajedni ispravi

Sponsored

Jennifer Grey Is Probably The Most Beautiful 61 Year Old Woman

Swift Verdict

Remember Grace Jones? She Is Almost 73, See Her Now

Life Exact Brazil

Remember Tiger Wood's Ex-wife? Try Not To Smile When You See Her Now

WTFacts

The Most Stunning Women from Yesterday to Today

Gadgetheory

Mom Gives Birth To 7 Babies Where Are They 20 Years Later?

Dailyforest

Woman Refuses To Take Bag Off Seat, Gets Taught Lesson

Wanderoam

0 Comments

Portal Hrvatskoga kulturnog vijeća

Disqus' Privacy Policy

Login ▾

Recommend

Tweet

Share

Sort by Oldest ▾

Start the discussion...

LOG IN WITH

OR SIGN UP WITH DISQUS ?

Name

Be the first to comment.

back to top